

Mentorskap ger ökad framtidstro hos unga

TEXT Karin Jordås, Generalsekreterare, Mentor Sverige

FOTO Marco Ferreri

Fyra av tio unga saknar någon vuxen som lyssnar på dem och nästan hälften har ångest inför framtiden. Genom organisationen Mentor Sverige får unga en vuxen kompis och förebild. Mentorskapet leder till ökad självkänsla och framtidstro.

I vår dagliga verksamhet möter vi ungdomar som tvivlar på sig själva och känner sig ledsna och nedstämda. De oroar sig för framtiden och känner sig otillräckliga. Detta är ungdomar som presterar alltifrån A till F på proven. Ungdomar från Stockholm, Kabul, Eslöv, Pristina och Alingsås. Det saknas vuxna som tar sig tid att lyssna, ta unga på allvar och peppa i vardagen. Mentors syfte är att genom mentorskap förebygga våld och droganvändning, bland ungdomar. Vår idé är att om du tycker om dig själv och respekterar dig själv så tar du bra beslut. Vi fokuserar på det positiva, på att ge ungdomar en ökad självkänsla och stötta dem när de behöver det som mest – under tonårstiden.

Våra mentorprogram

Mentor grundades som organisation i Sverige 1996 och har sedan starten nått över 60 000 ungdomar. Vi arbetar dels genom Jobbmentorprogram, att tillsammans med volontärer från samarbetsföretag besöka skolor och inspirera ungdomar till fortsatta studier och olika arbeten, men även genom individuella mentorskap. Det individuella mentorskapet löper under ett års tid och rekommendationen är att ses minst två gånger i månaden under ett år. Alla mentorer intervjuas, får lämna utdrag ur belastningsregistret samt referenser och genomgår sedan en kortare utbildning. Därefter matchas mentor och ungdom ihop genom personlighet, intressen och kön.

Hos Mentor Sverige är en mentor en person som respekterar och lyssnar. Någon som kan hänga med på en fotbollsmatch, den senaste filmen eller bara fika i solen ett par timmar. Som kan snacka om jobbiga, konstiga eller roliga grejer. En vuxen kompis, helt enkelt.

Effekten av mentorskap

Ungdomar som får en extra vuxen att prata med upplever stärkt självkänsla och ökad studiemotivation. I förlängningen bidrar detta till att individer kan fatta positiva beslut.

86 procent av de ungdomar som fått en egen mentor har fått ökad självkänsla efter avslutat mentorskap och 97 procent skulle rekommendera mentorprogrammet vidare till en kompis.

2015 deltog över 16 000 unga i våra program och över 2000 volontärer engagerade sig i verksamheten. Vi räknar med ännu högre siffror under 2016. Det engagemang vi ser från våra volontärer, samarbetspartners och från samhället i stort är fantastiskt.

”Jag ser det som min egen person”

- ett mentorpar berättar

Per Carlsson, inredningsansvarig på JM matchades i ett mentorskap med Hamid Askari för snart ett år sedan. Jag träffade dem på kontoret häromdagen och de berättar om året som gått. Tillsammans har de spelat cricket, gått på konsert, diskuterat fotboll och spelat pingis. För ett par veckor sedan firade de Hamids födelsedag på en persisk restaurang tillsammans med Pers familj. Hamid lotsade dem igenom menyn och pratade persiska med personalen.

– Per har förklarat för mig vad man får och inte får göra i Sverige och vi har diskuterat hur det skiljer sig från var jag kommer ifrån. I Sverige klagas folk för mycket på vädret men egentligen man ska inte klaga så mycket, berättar Hamid.

Hamid föddes i Afghanistan och flyttade till Pakistan när han var nio år gammal. I april i år har han varit i Sverige i tre år. Resan hit var lång och svår.

– Jag kände mig väldigt ensam i Sverige. När man är ny i ett samhälle är det svårt att klara sig själv utan att få hjälp. Jag ville ha en person som jag kunde ställa frågor till och som vet saker jag inte vet. Jag är en nyfiken person och läste om Mentor i tidningen, säger Hamid. Första gången mentorparet träffades tog de en kaffe och upptäckte att de trots väldigt olika bakgrund delar både värderingar och intressen.

– Våra liv kan inte bli mer annorlunda. Det ligger nära till hands att jag jämför med mina egna barn och hur vi lever så otroligt tryggt och privilegierat. Jag träffar mest människor som är ganska lika mig själv, med samma erfarenheter, så att få träffa Hamid har verkligen varit lärorikt och berikande, säger Per.

– Jag är mycket gladare sen jag träffade Per. Det är kul att prata med honom och jag ser det som min egen person. Jag känner mig trygg när jag är med honom, säger Hamid.

Hela världen ska få en mentor

Mentor Sverige har över tid arbetat fram väl fungerande mentorskapsprogram för ungdomar. Hösten 2015 flyttade Mentor International till Sverige och påbörjade tillsammans med Mentor Sverige arbetet med att utveckla mentorprogram runt om i världen för att fler ungdomar i fler länder ska få en egen vuxen förebild.

Vi ser en enorm kompetens hos alla unga vi möter. Det är synd om den kompetensen och det drivet går förlorat för att vuxna inte tar sig tid att ge det stöd och självförtroende unga behöver för att våga följa sina

drömmar och ambitioner. I dessa ungdomar möter vi så mycket styrka, kraft och humor. Och detta vill vi uppmuntra fler vuxna och företag att vara med och ta tillvara.

Läs mer på mentor.se

Karin Jordås, generalsekreterare Mentor Sverige och Per Carlsson och Hamid Askari, ett mentorpar.

Almedalen 2016 i ett specialpedagogiskt fokus

TEXT Åse Liljeröth-Carlsson, specialpedagog och verksamhetsutvecklare. Ledamot i SFSP:s förbundsstyrelse och ordförande i Gotlands förening för specialpedagogik.

Nu var det dags igen! Veckan 27, 2016, ägde Almedalsveckan rum i Visby. Olof Palme inledde sommaren 1968 med ett tal på ett lastbilsflak i Almedalen och sedan dess har det vuxit varje år både i längd och innehåll.

I år innehöll programkatalogen 3792 programpunkter. Programmet är uppdelat i olika evenemangstyper: föreläsningar, seminarier, heta stolen, battle, paneldebatter m.m. med 1750 arrangörer.

Programpunkterna grupperas kring olika ämnesområden, som t.ex. barn/ungdomar, psykisk hälsa, förebyggande elevhälsa, it, politik, energi. Platsen för evenemangen är olika lokaler i Visby innerstad.

Jag rekommenderar ett besök under hela veckan alternativt några dagar. Då kan du få del av nyheter, delta i samtal kring olika ämnesområden både inom programmen eller informella samtal med olika intressanta personer. Publiken och panelgrupperna kan variera mycket i sammansättning alltifrån forskare från olika länder, personer inom olika departement, intresseorganisationer, statliga verk, yrkesverksamma inom de olika områdena. Det medför inga kostnader för ditt deltagande i de olika programpunkterna. Resa och bostad kostar. Här måste du ha god framförhållning.

Här följer nu några exempel från denna sommar i Almedalen.

Seminarium: Har vi en skola för alla eller får några betala utanförskapet?

Det var ett seminarium om dyslexi och lärande. Paneldeltagare var Lena Hök, Skandia – idéer för livet, Fredric Holgersson – förälder och Dyssappen, Helen Ångmo – Skolinspektionen, Ing-Marie Wisselgren, Linn

Axelsson – grundskolechef i Haninge, Idor Svensson – forskare Linneuniversitetet, Paula Örn – politiker Ale kommun.

Temat vara förebyggande arbetet i tidiga åldrar. Tidiga insatser lönar sig och det motverkar utanförskap. Barn/Elever ska inte först misslyckas innan de kan få stöd. Det är stora risker för ett fortsatt misslyckande i livet, för de elever som går ut med ofullständiga betyg och speciellt i matematik. Panelen framförde att det är angeläget att screena och utreda i tid och sätta in insatser, så att eleven får uppleva en framgång i sitt lärande. En svag självbild lever kvar hos individen länge i livet. De tre första åren är viktiga för eleven. Betydelsefullt att läraren håller bevakning så att det går bra för eleven.

De såg som den absolut viktigaste frågan att din kommun ska vilja satsa på tidiga förebyggande insatser. Kunskap och kompetens är det mest angelägna samt struktur och rutiner. Vi måste också göra en synvända: att alla eleverna ska lyckas. Många av eleverna längre upp i skolsystemet, som uppvisar behov, skulle varit betjänta av insatser på förskolan. Nycklarna till en förändring är utveckling av ledarskapet på alla nivåer, utbildning i analysarbetet och att följa upp utveckling i förskolan, för att kunna genomföra de rätta insatserna. Screening av kompetens är mycket angelägen, t.ex. att skapa screeningplaner med plan för vad händer sedan. Alla i klassrummet, lärare och elever, måste få lyckas.